

Jedanaesta lekcija • Lesson Eleven

A1

VAŽNO, VAŽNIJE, NAJVAŽNIJE

✂ **Instead of** *pìtanje, važni, zanimljivi*, use **a)** haljina - šarena, elegantna; **b)** pantalone - debele, tople; **c)** kaput - veliki, lepi; **d)** košulja - duga, tanka; **e)** šešir - visoki, dobri.

Replacement comparative adjectives:

važniji, zanimljiviji > шаренији, елегантнији, дебљи, топлији, већи, лепши, дужи, тањи, виши, бољи

važnije, zanimljivije > шареније, елегантније, дебље, топлије, веће, лепше, дуже, тање, више, боље

važnija, zanimljivija > шаренија, елегантнија, дебља, топлија, већа, лепша, дужа, тања, виша, боља

Replacement superlative* adjectives:

najvažniji, najzanimljiviji > најшаренији, најелегантнији, најдебљи, најтоплији, највећи, најлепши, најдужи, најтањи, највиши, најбољи

najvažnije, najzanimljivije > најшареније, најелегантније, најдебље, најтоплије, највеће, најлепше, најдуже, најтање, највише, најбоље

najvažnija, najzanimljivija > најшаренија, најелегантнија, најдебља, најтоплија, највећа, најлепша, најдужа, најтања, највиша, најбоља

* Note that all superlative forms carry two accents, one on the syllable *naj-*, and one on the same syllable as in the comparative form to which the *naj-* is added.

☆ Examples:

1st speaker. Твоја кошуља је *топла* али је моја *топлија*!

2nd speaker. Тачно, али је моја кошуља свакако *лепша*!

3rd speaker. Доста је речено. Моја кошуља је и *топлија* и *лепша* од *ваших*, и готово!

1st speaker. **[turning to fourth student]** Ти покушај да нам *кажеш*: ко је од нас има *најлепшу* кошуљу?

4th speaker. Решена је ствар! Расправа је завршена! Закључио сам да свако *сматра* своју кошуљу *најлепшом*!

1st speaker. Твој *шешир* је *висок* али је мој *виши*!

2nd speaker. Тачно, али је мој *шешир* свакако *бољи*!

3rd speaker. Доста је речено. Мој *шешир* је и *виши* и *бољи* од *ваших*, и готово!

1st speaker. **[turning to fourth student]** Ти покушај да нам *кажеш*: ко од нас има *најбољи* *шешир*?

4th speaker. Решена је ствар! Расправа је завршена! Закључио сам да свако *сматра* свој *шешир* *најбољим*!

* The word 'speaker' is included here to draw your attention to the fact that there are four different speakers in this exercise, and not just the usual two.

DVA RESTORANA

☞ Replace *ovaj* and *onaj* *restoran* with a) *ovo* and *ono* predavanje; b) *ova* and *ona* škola. c) srpski jezik and francuski jezik; d) život na selu and život u gradu, and draw your own comparison between the two, using this exchange as a model.

☞ For those working on their own: listen to the exercise with the recording until you know it by heart.

☆ Example:

1. Hajde da uporedimo *ove dve škole*. Da li su *slične jedna drugoj* ili *različite*?
2. Dobro. Za početak reci mi: *koja* ti se više sviđa, a *koja* ti se manje sviđa?
3. Po mom mišljenju nisu uopšte *slične jedna drugoj*. *Ova škola* mi se manje sviđa.
4. Zašto? U *ovoj* su bolji profesori nego u *onaj*.
5. Slažem se. Ali se *ovde* uči više. U *ovoj školi* je teže dobiti mesto nego u *onaj*. Tamo se osećam bolje.
6. *Ona škola* jeste *veća* od *ove*.
7. Gde je udobnija atmosfera?
8. Atmosfera je manje udobna u *onaj*.
9. Dogovoreno: *ova škola* ima bolje profesore. Doduše, uči se više i teže je dobiti mesto, i manja je, ali ima udobniju atmosferu. *Ona škola* ima gore profesore, uči se više, lakše je dobiti mesto, i *veća* je.
10. Dakle, na kraju, *ovaj školi* su potrebni veći prostor i više mesta, a *onaj školi* trebaju bolji profesori i prijatnija atmosfera. Moram da zaključim da su *ove dve škole* sasvim *različite*.

STRUKA I POSAO

☞ Write your own conversation between two people discussing employment. You may use in your conversation some of the vocations italicized in 11A3 or on page 165. Also refer to the list of disciplines in 12B2. Be sure to include in your conversation the question: Čime se baviš?

☞ For those working on their own, if possible: find someone who knows the language to go over it with you.

TREBA MI POSAO!

☞ For those working on their own: listen to the exercise with the recording until you know it by heart. Note the use of *treba* and *valja*, the imperatives, the comparatives, the phrases: *nego šta* and *ne pada mi na pamet*, and the use of *smetati*.

VEŽBE

B1

 Replace *srećni* with: *dobri, duhoviti, glupi, lepi, loši, pametni, slatki, strašni, visoki.*

Replacement comparatives:

srećni > бољи, духовитији, глупљи, лепши, гори, паметнији, слађи, страшнији, виши
srećna > боља, духовитија, глупља, лепша, гора, паметнија, слађа, страшнија, виша

☆ **Example:**

1. Како си?
2. Глуп* сам.
3. Ех, свакако сам ја глупља од тебе.
4. Не, не, ја сам глупљи а ти си мање глупа.
* The word 'glup' is missing from the glossary. It means: stupid.

Redo this exercise in the past tense.

1. Како си била?
2. Била сам срећна.
3. Ех, свакако сам ја био срећнији од тебе.
4. Не, не, ја сам била срећнија а ти си био мање срећан.

Make a future-tense version.

1. Како ћеш бити?
2. Бићу срећна.
3. Ех, свакако ћу ја да будем срећнији од тебе.
4. Не, не, ја ћу бити срећнија а ти ћеш да будеш мање срећан.

B2

 Replace *lekar, konobar, taksista* with other vocations from the list on p. 165; replace a) *slikar* with kompozitor and *slike* with muzika; or b) with arhitekta, and zgrada; or c) with pisac or spisateljica and roman; or d) with pesnik and poezija.

☆ **Example:**

1. Čime ćeš da se baviš kad završiš fakultet?
2. Želim da budem veterinar. A ti?
3. Ja želim da budem pesnik.
4. Od poezije se ne živi!
5. Eh, možda ću da zarađujem kao berberin ili vozač.

B3

Replace the italicized words that refer to *sreća* with: *jesen, leto, ljubav, poezija, proleće, put, sreća, zima* or other words and phrases. **Replace *neizvesnost* with:** *dosadna predavanja, loš posao, neozbiljne*

kolège or other words and phrases.

☆ **Example:**

1. Шта ти треба за срећу?
2. Не треба ми много.
3. Као шта, на пример?
4. На пример, требају ми *парче хлеба* и *чаша воде*.
5. Мени требају *вино* и *гитаре** а понајвише ми треба *новац*!
6. Мени *новац* није *важан*. Само ми ствара *проблеме*!
7. А од чега те је *страх*?
8. *Страх* ме је *будућности*!

* *gitara*: "guitar"

B5

✎ **Replace *znanje* and *učenje* with a) doručak and novine; b) dobro društvo and dobro jelo; c) odgovor and pitanje.**

☆ **Example:**

1. *Нема* *doručka* bez *novina*.
2. *Није* *nikada ranije* *bilo* *doručka* bez *novina*.
3. А *неће* ни бити *doručka* bez *novina* *ubuduće*.

B6

✎ **Replace *sesti* and *sedeti* with *leći* and *ležati*, *stati* and *stajati*. Replace *Pročitaj ovo pismo* with another command.**

☆ **Example:**

1. *Стани* *ту*!
2. *Хоћу*!
3. И док *стојиш*, *почешљай се*!
4. *Зашто*?
5. *Важно* је!

B7

Answers to the questions:

1. *Највише* ми *смета* *gramatika* *srpskog jezika* jer je vrlo *teška*.
2. *Највише* ми *odgovara* da *dobro govorim srpski* jer *želim* da *idem* u *Beograd*.
3. Не *sećam* se *nijednog prijatelja* iz *škole*.
4. *Најbolja* *struka* je *profesor jezika* zbog *veselog rada* sa *studentima*. *Svaka* *struka* je *dobra*, *nema* *najgore* *struke*.
5. Не *osećam* se *ni veselim* *ni tužnim*, *već umornim* dok *učim* *gramatiku*.
6. *Највише* ме је *strah* da *neću* *stići napisati svoj* *domaću* *zadacu*.

DOMAĆI ZADATAK

C1

Rewrite the *Pas i mačka* story 5A1 by recasting it in the past tense.

Кратка прича:

1. П^ет велики^х мачака и п^ет дебели^х паса ишло* је у град.
2. - Куда сте ишли, мачке - п^итали су пси.
3. - Ишли смо од једне куће до друге - рекле су мачке.
4. - Колико сте имале кућа? - п^итали су пси.
5. - Имале смо п^ет мали^х кућа за п^ет велики^х мачака - рекле су мачке.
6. - Зашто сте ишли од куће до куће? - п^итали су пси.
7. - Да једемо крушке. Биле смо гладне - одговориле су мачке.
8. - Мало крушака или пуно крушака? п^итали су пси.
9. - Свака је узела по две крушке - рекле су мачке.

* Lesson 12 provides the grammar on verbs with numbers.

Make a future-tense version of 5B7. [Important note: this instruction should be for 5B6.]

5B6

---

1. Ћи ћу до *strica*! Неће да ме буде до 9 сати уече! Ћи ћемо заједно у *grad*.
2. Не тиће ме се шта ће да радиш код *strica*, али мораће да дође до 8:00.
3. Како ћу моћи да дођем у 8:00 ако ћемо да будемо напољу до 9:00?
4. Мораће. Ове недеље ће да иде у школу *ujutro*.

C2

First go down the left hand column and mark which are nouns (N) and which are verbs (V). Then go down the right hand column and mark which are 1. adjectives (Adj), which are 2. adverbs (Adv), and which might be 3. either adjective or adverb. Then pair three verbs to adverbs and three nouns to adjectives, and enter the comparative and superlative form in the appropriate space to the right, as shown in the example. The adjectives are given here in the masculine form as they are found in the dictionary.

[the instructions above have been slightly altered]

Example:

N or V	(Adj) or (Adv)	N or V + comparative	N or V + superlative
pas (N)	zelen (Adj)	zeleniji pas	najzeleniji pas
govoriti (V)	vazno (Adv)	ona govori vaznije	ona govori najvaznije

Noun or Verb?

1. pⁱtanje (N)
2. l^jubav (N)
3. sveučilište (N)
4. rječnik (N)
5. činiti (V)
6. amidža (N)
7. biti (V)
11. reč (N)
12. auto (N)
13. sjediti (V)
14. noć (N)
15. univerzitet (N)
16. čekanje (N)
17. jesti (V)

Adjective or Adverb?

21. loše (adv./adj.)
22. dug (adj.)
23. debeo (adj.)
24. kiseo (adj.)
25. glup (adj.)
26. brzo (adv./adj.)
27. dobro (adv./adj.)
31. mnogo (adv.)
32. velik (adj.)
33. zanimljivo (adv./adj.)
34. šaren (adj.)
35. srećno (adv./adj.)
36. kratak (adj.)

8. p ^{is} mo (N)	18. stvar (N)	28. vi ^{sok} (adj.)	37. te ^z ak (adj.)
9. o ^{se} cati se (V)	19. str ^{ic} (N)	29. ru ^z no (adv./adj.)	38. tu ^z an (adj.)
10. tata (N)	20. do ^{ci} (V)	30. malo (adv./adj.)	39. lak (adj.)
			40. sretno (adv./adj.)

ć ⁱ niti, mnogo o ^{se} cati se, loše do ^{ci} , brzo	Treba ć ⁱ niti mnogo. Ne o ^{se} ćam se loše. Do ^{đi} brzo!	Treba ć ⁱ niti vi ^{še} . Ne o ^{se} ćam se gore. Do ^{đi} br ^{že} !	Treba ć ⁱ niti najvi ^{še} . Ne o ^{se} ćam se najgore. Do ^{đi} najbr ^{že} !

noć, dug str ^{ic} , debeo àuto, te ^z ak	du ^{ga} noć de ^{beo} str ^{ic} te ^z ak àuto	du ^{ža} noć de ^{blji} str ^{ic} te ^{ži} àuto	najdu ^{ža} noć najde ^{blji} str ^{ic} najte ^{ži} àuto

C3

Translate these sentences into BCS, and then make a future and a past version of each one.

1. Студент сам.

future: Бићу студент.

past: Био сам студент. (m) Била сам студенткиња. (f)

2. Доручкуемо.

future: Ми ћемо доручковати.

past: Доручковали смо. (fem only: Доручковале смо.)

3. Пише писмо.

future: Пишаће писмо.

past: Пишао је писмо.

4. Слушају професоре.

future: Слушаће професоре.

past: Слушали су професоре. (fem only: Слушале су професоре.)

5. Полаже и положиће* испите.

future: Полагаће и положиће (на крају) испите.

past: Полагала је, и на крају положила испите.

* Note how aspect influences the choice of present or future forms. In the English sentence “She is taking and passing exams” both verbs are in the present. In BCS, however, the fact that a perfective verb must be used in the second instance (položiti) means also that the future tense must be used.

6. Људи могу да гледају филм овде.

future: Људи ће моћи да гледају филм овде.

past: Људи су могли да гледају филм овде.

7. Реке теку кроз Београд, Загреб и Сарајево.

future: Реке ће тећи кроз Београд, Загреб, и Сарајево.

past: Реке су текле кроз Београд, Загреб, и Сарајево

8. Како се пас зове?

future: Како ће пас да се зове?

past: **Како се звао пас?**

9. **Спрѐмали смо кајгану од три јајета.**

future: **Спремаћемо кајгану од три јајета.**

present: **Спремамо кајгану од три јајета.**

*Note: make a future and present tense version for this sentence.

C4

Translate into BCS:

1. Sada* razgovaram sa svojim prijateljem u gradu.
2. Ona razgovara sada* sa svojim prijateljem u gradu.
3. Ona sada* razgovara s njegovim prijateljem u gradu.
4. Videće svog prijatelja večeras* u gradu.
5. Večeras* videće njegovog prijatelja u gradu.
6. Videće večeras* svoje prijatelje u gradu.
7. Njen prijatelj ju je juče* video.
8. Juče* njen prijatelj ga je video.
9. Njihovi prijatelji su ih juče* videli.

* The adverbs sada, večeras and juče may stand in several different positions in the sentence, as demonstrated above.

C5

ODEĆA

Connect word to image:

šešir

kaput

haljina

pantalone

cipela

košulja

C6

Translate the first sentence into English, and the next sentences into BCS, using the first as a model:

1. a. I need money immediately!
b. Trebaju mi kola odmah!
c. Treba joj prijatelj.
2. a. There were no problems with studying the language.
b. Neće biti problema s učenjem jezika.
c. Nije bilo vremena za doručak.
3. a. What's up with them?
b. Šta nam je?
c. Šta vam je?
4. a. Sit down here with us! Thanks, I will. I have been standing a long time.

- b. Lezi! Hvala, hoću. Dugo već ležim
 c. Ustani! Hvala, hoću. Dugo već sedim.
5. a. I don't remember him.
 b. Da li me se sećaš?
 c. Sećali su se dobrih starih dana.
6. a. She is afraid of airplanes.
 b. Strah ih je zmija. [note the change from the version suggested in 10A3 #5]
 c. Strah nas je domaćih zadataka
7. a. In my opinion Andrić's novel *Travnička hronika* is better than the novel *Na Drini ćuprija*.
 b. Po našem mišljenju, mali psi su prijatniji od velikih pasa.
 c. Po njegovom mišljenju, veći gradovi su zanimljiviji od manjih gradova.
8. a. It seems to me that the lion is more frightening than Brana is.
 b. Čini nam se da je Brana strašniji nego što je lav.
 c. Ta ideja je ljepša nego što je ova ideja.
9. a. You will probably be less sleepy if you have a coffee to drink.
 b. Manje sam gladan nego što si ti.
 c. Pre smo bili manje sretni nego što smo sada.

C7

Fill in vocations from the STRUKA list in A3

- Sandra uči da bude profesor. Ako ne može da nađe posao, radiće kao kelnerica.
- Najbolji posao je posao predsednika, ali ni posao potpredsednika* nije loše.
- Najgore radno mesto je lopov.
- Najteže radno mesto je vojnik.
- Najzanimljivije zvanje je poljoprivrednik.
- Najlakše zvanje je šef.
- Bolje je biti radnik nego lopov.
- Gore je biti hemicar nego biolog.

* Potpredsednik: "vice president" is not in the glossary.